

Voetsporen van een dienstbaar Christen

Een studie over het leven van Titus

Wellicht zijn Titus en Timotheus de twee meest bekende leerlingen van de apostel Paulus. Beiden werden genoemd door de apostel zelf als zijn 'echt kind in het geloof' (Titus 1:4 en 1Tim.1:2). Beiden waren jonge mannen van Griekse afkomst (Gal.2:3, Hd.16:3) en elk van hen werd door Paulus beschouwd als 'deelgenoot en medearbeider' (2Kor.8:23, Rom.16:21). Ik heb mij dikwijls afgevraagd hoe het zou zijn om in hun schoenen te staan, om mee te reizen met die zo bekende, zending gerichte apostel; om hem te zien uitleggen en getuigen naar de ongelovige menigten, de vele problemen onder de gemeenten te bespreken, om zijn evangelische plannen te horen en de uitleg van zijn stichtende visie. Ben jij ook niet een beetje jaloers op deze twee jonge mannen? We weten meer van Timotheus dan van Titus. In de brieven hij wordt twee maal zoveel genoemd. En toch, als we de tiental malen aanhalen wat er is geschreven over Titus, dan vinden we daarin een stimulerend voorbeeld van een onberispelijke en praktische jonge man. Onderstaande verwijzingen groeperen zich rond vijf bijzondere gebeurtenissen over een tijdsbestek van zo'n 13 jaar.

1. Titus in Jeruzalem – Trouw aan zijn overtuiging

De eerste keer dat we iets lezen over Titus is hij onderweg naar Jeruzalem in het goede gezelschap van Barnabas en Paulus (Gal.2:1-5). Naar vermoeden niet echt een gezellig reisje, wetende dat ze met serieuze problemen te kampen hadden. Deze mannen werden beschuldigd van een wel erg vrij Christendom. Zonder besnijdenis, zonder onderwerping aan de Joodse wetten en traditie. Door enkelen wordt ook wel een verband gelegd met de Raadsvergadering van Jeruzalem, zo rond 49-50 AD.

De meeste jeugd zal er de voorkeur aan geven om te gaan skieën of een partijtje te voetballen, liever dan deel te nemen aan zulke diepgaande principiële bijeenkomsten. De verleiding is er, om serieuze bijbelstudies en conferenties over te laten aan de ouderen, de hoogbegaafden of de fanatieke broeders. Misschien heeft Titus zich wel afgevraagd of het punt van discussie de moeite waard was voor een zo verre reis, verspilling van energie. Waarom niet gewoon toegeven en handelen volgens de gevestigde orde? Waarom niet een deel opgeven van de Christelijke

vrijheid en daarmee de vrede bewaren? De gedreven en ervaren apostel onder de volken was zich bewust van het gevaar op lange termijn. We kunnen bijna zijn stem horen als hij zegt: 'Voor hen zijn wij ook geen uur geweken door ons te onderwerpen, opdat de waarheid van het evangelie bij u blijft' (Gal.2:5). The jonge Titus neemt zijn plaats in, naast Paulus en Barnabbas. Vijf, zes eeuwen terug nog, lieten Christenen in Europa zich nog liever op de brandstapel gooien dan dat ze toegaven en hun God verloochenden. Hebben wij nog bijbelse principes, waard om voor te lijden? In deze moderne maatschappij met al haar gemakzucht en religieuze tolerantie is het gemakkelijker om te gaan skieën of voetballen.

2. Titus in Korinthië – Trouw in liefdebetoon aan mede-gelovigen.

Zo'n vijf jaar later treffen we Titus aan in verband met de Christen gemeente in Korinthië. In zijn tweede brief aan de Korinthiërs verhaalt Paulus over een ontmoeting met Titus. 'Daarom zijn wij vertroost; en bij onze troost hebben wij ons nog veel overvloediger verblijd over de blijdschap van Titus, omdat zijn geest door u allen verkwikt is' (2Kor.7:13). Titus deed niet domweg in Korinthië wat er van hem werd gevraagd, hij was zeer toegewijd (7:15) aan deze broeders. Laten we vooral niet vergeten dat de gemeente in Korinthië verre van volmaakt was. Er waren spanningen tussen de wettische broeders ('Ik volg Petrus'), de vooruitstrevende activisten ('Ik volg Paulus'), de intellectuelen ('Ik volg Apollos') en hen die zich daarboven verhieven ('Ik volg Christus'). Onder enkelen van hen was immoraliteit en helaas bij de meesten onverschilligheid; twist en strijd tussen de begiftigden. En toch hield Titus van hen. Zij waren zijn broeders.

Wat is jouw bijdrage aan het gemeente leven? Is jouw aandeel een zware en kritische houding? Ben je inschikkelijk om zo allen een plezier te doen? Geen enkele Christelijke samenkomst zal ooit volmaakt zijn hier op aarde. Gemeenten moeten continue zoeken naar verbetering. Ik weet zeker dat Titus een instrument was, in handen van God, om verbeteringen in Korinthië te bewerken. Maar dan op een vreugdevolle manier. En hoe is het met ons, laten wij zo door de jaren heen een heerlijke geur achter, of riekt het? Houden we genoeg van onze broeders om warmte uit te stralen en ontvankelijkheid? – zelfs tegenover degene waar we het niet altijd mee eens zijn? Echte, warme broederschap onder God's kinderen vereist een nauwe wandel met God. Titus werd een bron van 'troost' voor een vermoeide en bestreden apostel (7:5,6). Als we echt onze broeders liefhebben, kan de Heer ons ook gebruiken tot bemoediging en vertroosting.

3. Titus op weg – Trouw in financieel beheer

In het volgende hoofdstuk (2Kor.8), vinden we Titus verwickeld in geldzaken. De opdracht was om geld te innen van verschillende gemeenten en dat geld te overhandigen aan de behoeftigen in Judea. We moeten helaas toegeven dat het menselijk hart geneigd is tot bedrog: een onrechtmatige handeling, verspilling of machtsmisbruik. De ervaren apostel had dat waarschijnlijk meer meegemaakt. Daarom 'behartigen wij wat eerlijk is, niet alleen voor de Heer, maar ook voor de mensen' (8:21). De apostel had een paar trouwe Christenen nodig voor deze opdracht.

Eerlijke en trouwe mannen en vrouwen zijn nog steeds hard nodig in deze dagen. Hieraan bestaat een verontrustend gebrek op de meeste zendingsplaatsen. Ben jij trouw? Geeft jouw gedrag een onberispelijk verleden weer? Geen enkel Christen team functioneert goed als er onbetrouwbare werkers in deelnemen. Titus en de mede arbeiders die hiervoor gekozen waren toonden discipline en legden verantwoording af. Hun eerlijkheid en trouw was reeds bewezen door beproefde bereidwilligheid (8:22) door de jaren heen. Als je in die dagen zou leven, zou dan jouw naam worden voorgedragen voor een zo moeilijke taak? Kunnen anderen op je rekenen? Maken we af waar we aan begonnen zijn? Getuigt ons leven van toewijding aan de zaak van Christus? Aan ieder van ons heeft de Heer tijd toevertrouwd, energie en materiële zaken. Aan sommigen ook kinderen, een goede baan, diensten. . . zijn we daarin trouw bevonden? De woorden van onze Heer Jezus gelden nog steeds vandaag: 'Wie trouw is in het minste, is ook in veel trouw; en wie in het minste onrechtvaardig is, is ook in veel onrechtvaardig' (Luk.16:10).

4. Titus op Kreta – Trouw in het leiden van een moeilijke taak

Titus werkte samen met Paulus op het eiland Kreta. Gelovigen waren nu vergaderd in een aantal steden op het eiland. We kunnen ons hun levendigheid en enthousiasme goed voorstellen, maar er waren ook gebreken. Zo rond het jaar 62 AD, op een kritiek punt in het werk, verlaat de apostel het eiland, Titus achterlatend. Snel daarna schrijft de apostel: 'Om deze reden heb ik je op Kreta gelaten, opdat je het ontbrekende in orde brengt en in elke stad oudsten aanstelt, zoals ik je opgedragen heb' (Titus1:5). Geen eenvoudige opdracht! De algemeen heersende moraal op het eiland was in verval. 'Kretenzen zijn altijd leugenaars, kwade beesten, luie buiken' (1:12). Sommigen ontkenden de boodschap (1:9). Onder de vele jong gelovigen waren er vermoedelijk ook enkelen met ruime ervaring. We treffen Kretenzen aan op die bijzondere Pinksterdag (Hand.2:11). Je mag verwachten dat deze Christenen trots waren op hun 30 jaren ervaring en Titus zouden weerstaan met het argument 'we hebben het altijd al zo gedaan'. Onder de gelovigen in Kreta vinden we 'vele en weerspannige zwetsers en bedriegers, vooral zij die uit de besnijdenis zijn' (Titus1:10). Er waren mensen die 'dwaze twistvragen, geslachtsregisters, ruzie en twisten over de wet' (3:9) hadden en zelfs 'sektarisch mensen' (3:10). Ik ben ervan overtuigd dat de liefdevolle en trouwe dienst van Titus door God gebruikt werd om deze jonge man voor te bereiden voor deze nieuwe uitdaging.

Misschien zit je juist nu zelf in een moeilijke situatie. Problemen lossen op den duur wel op. Spanning en pijn worden door de Heer gebruikt tot ontwikkeling en vervolmaking van zijn dienaars. Hoe kunnen we anders leren te volharden? In Zijn handen kunnen frustraties en tranen gebruikt worden om het verschil terug te brengen tussen wat we belijden en de uitwerking daarvan in ons leven (1:16). Titus had voor deze taak apostolisch gezag overgedragen gekregen. Tegenwoordig is onze bevoegdheid gebaseerd op de Schrift. Maar de volhardende en trouwe dienst van Titus was een bron van inspiratie voor anderen op Kreta. Moreel gezag daarentegen kan niet worden overgedragen, noch worden geforceerd of bevolen. Het wordt verdiend. '...in alles een voorbeeld van goede werken: in de leer onvervalstheid, eerbaarheid, een gezond, onaanvechtbaar woord, opdat de tegenstander beschaamd wordt, daar hij niets kwaads van ons te zeggen heeft' (2:7,8). Onze wandel moet 'de leer van God, onze Heiland, in alles versieren' (2:10).

Hoe maken we dat waar? Wekt onze blijde wandel in Christus anderen op tot navolging? Dit is de beste manier van leiding geven.

5. Titus in Dalmatië – Trouw in eenzaamheid

De laatste verwijzing naar Titus vinden we in 2Tim.4:10. Dit is de laatste brief van apostel Paulus. Zoals niet zelden voorkomt bij bejaarde dienaars, vinden we trieste uitingen van eenzaamheid: '...allen die in Asia zijn hebben zich van mij afgewend' (1:15). 'Bij mijn eerste verdediging is niemand bij mij geweest, maar allen hebben mij verlaten' (4:16). Wanneer hoge leeftijd en lichamelijke zwakte de vreugde van actieve dienst belemmeren, proeven toegewijde Christenen steeds meer de nabijheid van en de vreugde in de Heer Zelf. 'Maar de Heer heeft mij bijgestaan en mij gesterkt' (4:17). De apostel maakt de balans op van jaren van trouwe dienst. Hij concludeert: 'Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop beëindigd, ik heb het geloof behouden' (4:7). Hij kon nu vooruitzien naar die 'kroon van gerechtigheid' (4:8). Toch geeft hij nog wat laatste adviezen aan zijn jongere medewerkers: '...wees nuchter in alles, lijd verdrukking, doe het werk van een evangelist, vervul je dienst ten volle' (4:5). Breng alles goed ten einde. Vervolgens gaan de gedachten van de apostel naar enkele specifieke medewerkers: 'Demas heeft mij verlaten, daar hij de tegenwoordige eeuw heeft liefgekreken, en is naar Thessalonika gereisd (4:10). Wat was de aanleiding voor Demas om naar Thessaloniki te gaan? Een leven van alcohol of drugs? Een immorele levenswijze? Of was hij simpelweg getrokken naar een goede baan met vooruitzichten en financiële zekerheid? We weten het niet. En Titus dan? Het vers vervolgt: 'Crescens naar Galatie, Titus naar Dalmatië' (4:10). Titus kwam nu in een nieuw tijdperk van zijn leven. Als Titus zijn reizen met Paulus had aangevangen toen hij ongeveer 20 was, dan liep hij nu tegen de 40. Anderhalf decennium al werkende in de schaduw van de bekende apostel kwam nu tot zijn einde. Prijs de Heer voor Christen ouders, maar er komt een dag dat je het moet doen zonder hen. Prijs de Heer voor trouwe broeders en zusters, die ons adviezen geven en ons bemoedigen, en zeggen: 'Goed gedaan'. Maar ook zij vertrekken. Zijn we klaar om alleen te staan? Zijn we klaar om te volharden zonder hun steun en toezicht? Van datgene wat wij weten, Titus bewees trouw te zijn tot het einde toe.

Conclusie

Kortstondige ontmoetingen met enthousiaste, bruikbare gelovigen, zoals Titus bewerken een uitdaging voor onze leefwijze en voorkeuren. Titus nam de apostolische, belangrijkste bezigheid over: 'En laten ook de onzen leren zich toe te leggen op goede werken . . . opdat zij niet onvruchtbaar zijn' (Titus 3:13). Titus liet voor anderen een paar goede voetsporen na. Mogen wij die ook navolgen.

Philip Nunn
Armenia, Colombia
December 2003

Vertaling:
Rob van Eck

Bron: www.philipnunn.com